



CAMERA DE CONTURI
VRANCEA

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2019 la nivelul județului VRANCEA

I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

În conformitate cu prevederile art.140 din Constituție, Curtea de Conturi a României exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuintare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. Cadrul juridic pentru desfășurarea activităților specifice este stabilit prin Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit legii organice de organizare și funcționare, în unitățile administrativ-teritoriale, *funcțiile Curții de Conturi se exercită prin camerele de conturi județene și a municipiului București*, structuri fără personalitate juridică.

Funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin activitatea de audit public extern, care cuprinde: auditul financiar, auditul performanței și auditul de conformitate (controlul) și se desfășoară în conformitate cu standardele proprii de audit, elaborate în baza standardelor internaționale de audit.

Rezultatele activităților desfășurate sunt consemnate în Raportul public anual, pe care Curtea de Conturi îl elaborează și îl transmite Parlamentului.

În același timp, camerele de conturi județene întocmesc rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale, pe care le înaintează autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

Prin auditurile publice externe și controalele tematice organizate și desfășurate, conform legii, în anul 2020, Curtea de Conturi a urmărit dacă:

- ✚ situațiile financiare întocmite pentru exercițiul bugetar al anului 2019 au fost reale și conforme cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în acest an și au fost respectate principiile legalității și regularității, obiective specifice auditului financiar;
- ✚ s-a asigurat o bună gestiune financiară prin respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate specifice auditului performanței;
- ✚ operațiunile au fost conforme, sub toate aspectele semnificative, cu cadrul juridic și reglementările care le-au fost aplicabile în perioadele supuse controalelor tematice.

Raportul public pe anul 2019 cuprinde: observațiile Camerei de Conturi Vrancea asupra conturilor de execuție întocmite pentru anul 2019, la entitățile de interes local auditate în anul 2020, concluziile rezultate din controalele tematice efectuate, abaterile de la lege identificate, respectiv măsurile/recomandările transmise entităților cuprinse în acțiunile de control/audit pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

2. Domeniul supus auditării

Curtea de Conturi a României exercită funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul structurilor teritoriale, respectiv camerele de conturi județene.

Aceste resurse sunt gestionate prin intermediul bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (*BGCUAT*), respectiv:

- ^ Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului;
- ^ Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii;
- ^ Bugetele împrumuturilor interne și externe contractate de autoritățile administrației publice locale;
- ^ Bugetele fondurilor externe nerambursabile.

Prin intermediul acestor bugete, autoritățile administrației publice locale își stabilesc, administrează și utilizează resursele financiare pentru îndeplinirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor și procedurilor în domeniul finanțelor publice locale.

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din Județul Vrancea prezintă următoarea execuție la finele exercițiului bugetar 2019:

	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	947 986	958 925	-10 939
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	95 123	95 055	68
3. Bugetele creditelor externe	0	0	0
4. Bugetele creditelor interne	0	2 559 231	-2 559 231
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	0	0	0

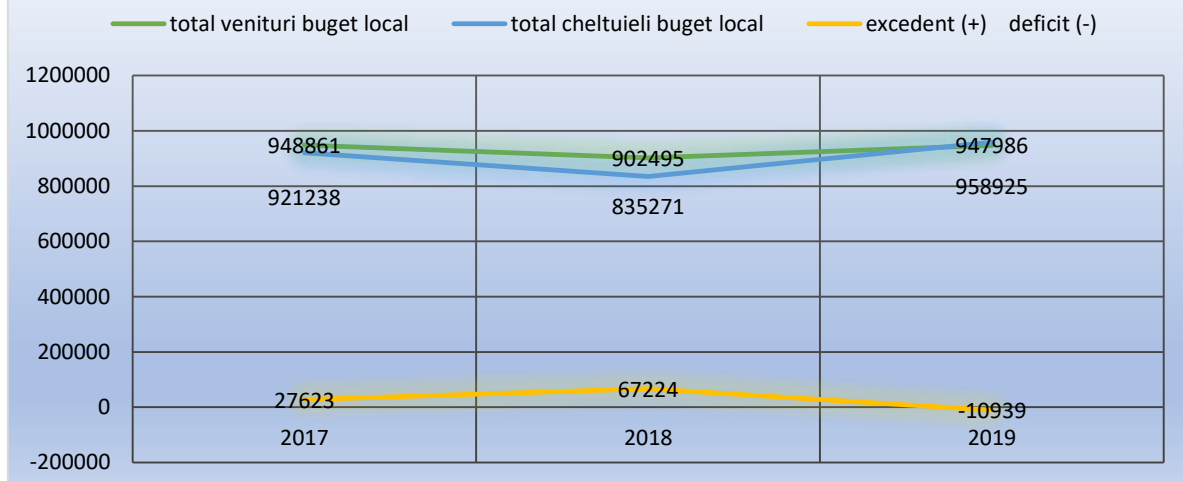
Execuția bugetului local pe ansamblul Județului Vrancea s-a încheiat cu deficit în sumă de 10 939 mii lei, contrar tendinței manifestate în anii anteriori, când s-a înregistrat excedent.

Evoluția acestui indicator a fost una brusc descendentă, în condițiile în care excedentul bugetar cu care a fost încheiat anul 2018 (în sumă de 67 224 mii lei), reflecta o creștere cu 143,4% față de nivelul înregistrat în anul 2017 (de 27 623 mii lei).

În graficul de mai jos se observă faptul că, în anul 2019, volumul veniturilor încasate (947 986 mii lei) a înregistrat o relativă redresare după scăderea din anul precedent, fiind cu 45 491 mii lei mai mare decât cel aferent exercițiului bugetar 2018, dar fără a depăși suma veniturilor încasate în anul 2017, de 948 861 mii lei.

Pe acest fond, evoluția indicatorului privind rezultatul execuției bugetare, la nivelul bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale este explicabil prin prisma creșterii într-o măsură mai accentuată a cheltuielilor bugetare. Astfel, plățile efectuate din bugetele locale, în anul 2019, au fost cu 123 655 mii lei mai mari decât cele efectuate în anul 2018, fiind superioare și celor efectuate în anul 2017, cu 37 688 mii lei.

Evoluția veniturilor și cheltuielilor BGCUAT



În scopul efectuării unei analize complete și corecte a execuției bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județ este necesară evaluarea modului de fundamentare a prevederilor bugetare, în raport cu realizările menționate mai sus, atât pe total, cât și în structura clasificăției bugetare a veniturilor și cheltuielilor bugetului local.

Datele privind execuția veniturilor și cheltuielilor bugetului local în anul 2019, față de prevederile inițiale și definitive sunt prezentate în tabelele de mai jos:

Execuția veniturilor din bugetul local

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	145 718	150 117	137 683	94,5	91,7
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	191 987	207 364	199 426	103,9	96,2
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	358 102	427 360	423 641	118,3	99,1
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	385 331	396 678	141 886	36,8	35,8
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	186 050	187 187	45 350	24,4	24,2
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	1 267 188	1 368 706	947 986	74,8	69,3

Resursele bugetului local au fost realizate în proporție de 74,8% față de prevederile inițiale, iar procentul este și mai mic, prin raportare la prevederile definitive (69,3%).

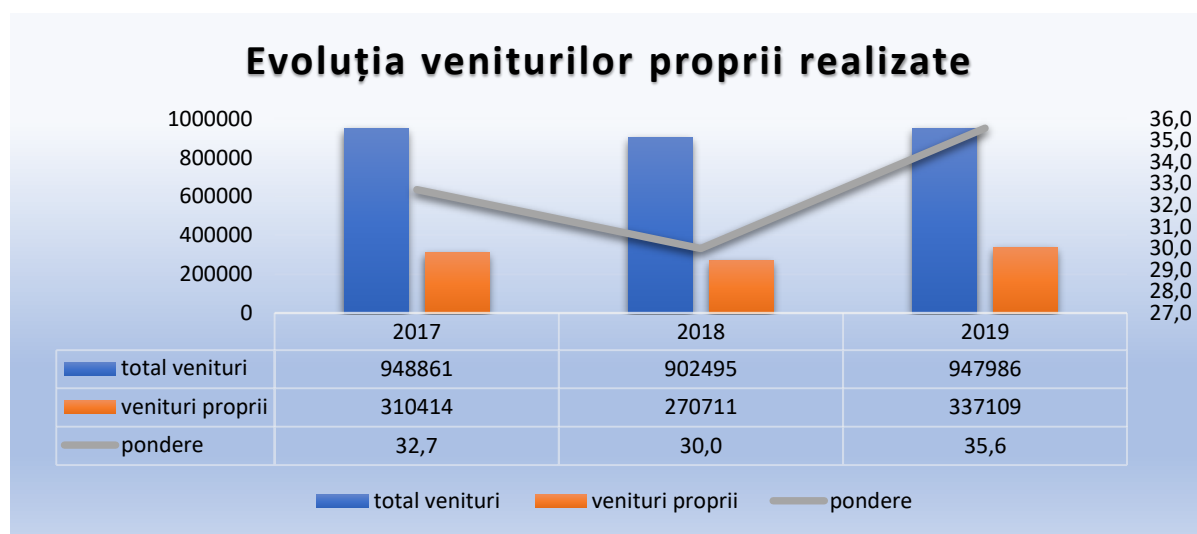
Concluzia care se desprinde din analiza încasărilor realizate este că, deși veniturile proprii din impozite și taxe au fost încasate într-un procent de peste 90% față de prevederile definitive, aceste resurse sunt insuficiente, iar funcționarea administrației locale este susținută în continuare, într-un procent semnificativ, prin sumele alocate de la bugetul de stat, sub forma cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit și a sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată, gradul de realizare a acestor categorii de venituri fiind unul ridicat, foarte apropiat de nivelul programat (96,2%, respectiv 99,1% din prevederile definitive).

Rezultatele bune înregistrate cu privire la încasarea veniturilor aferente resurselor alocate de la bugetul de stat au fost, de asemenea, de natură a acoperi deficitul înregistrat la nivelul veniturilor din subvenții, realizate în proporție de 35,8%, precum și al veniturilor reprezentând sume primite de la UE în contul plăților efectuate, în cazul cărora gradul de realizare a fost de doar 24,2%.

Situația descrisă mai sus scoate în evidență, într-o măsură mai mare față de anii precedenți, o slabă preocupare a autorităților publice locale în domeniul accesării, la nivelul potențialului real, a resurselor aferente proiectelor cu finanțare europeană.

Sursele care reprezintă efortul propriu al unităților administrativ - teritoriale la constituirea veniturilor, respectiv veniturile proprii din impozite, taxe și alte venituri, reprezintă, ca pondere, doar 14,5% din totalul veniturilor încasate la bugetul local, în timp ce contribuția bugetului de stat și a celorlalte bugete la finanțarea administrației publice locale, prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată și subvenții este de peste 59% din total.

Indicatorul care reflectă ponderea veniturilor proprii (inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit) în total venituri ale bugetului local a înregistrat, în perioada 2017-2019, următoarea evoluție:



Conform datelor ilustrate grafic, nivelul veniturilor proprii realizate în anul 2019 a înregistrat o creștere față de anii precedenți, atât în cifre absolute, cât și sub aspectul ponderii acestora în totalul surselor de finanțare a bugetelor locale.

Totuși, nivelul de 35,6% al acestui din urmă indicator, înregistrat în anul 2019, în creștere față de anii precedenți, reflectă, în continuare, gradul mare de dependență a unităților administrativ-teritoriale din județ, față de alocările de resurse de la nivel central, pentru finanțarea activităților specifice.

Aceste evoluții au fost înregistrate pe fondul redresării, în anul 2019, față de anul precedent, al indicatorului reprezentând totalul încasărilor bugetare, până la un nivel apropiat celui atins în anul 2017.

Execuția cheltuielilor din bugetul local

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1. Cheltuieli de personal	312 857	320 426	305 786	97,7	95,4
2. Bunuri și servicii	249 683	301 751	213 107	85,4	70,6

3. Dobânzi	5 495	5 064	4 097	74,6	80,9
4. Subvenții	5 106	9 666	9 658	189,2	99,9
5. Fonduri de rezervă	2 813	1 440	0	0,0	0,0
6. Transferuri între unități ale administrației publice	30 467	41 732	40 517	133,0	97,1
7. Alte transferuri	3 117	3 650	2 229	71,5	61,1
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	258 517	261 821	79 573	30,8	30,4
9. Asistență socială	60 662	68 230	60 854	100,3	89,2
10. Alte cheltuieli	10 085	10 372	9 894	98,1	95,4
11. Cheltuieli de capital	451 542	590 504	222 158	49,2	37,6
12. Operațiuni financiare	11 666	13 412	13 055	111,9	97,3
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-481	-1 040	-2 003	X	X
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1 401 529	1 627 028	958 925	68,4	58,9

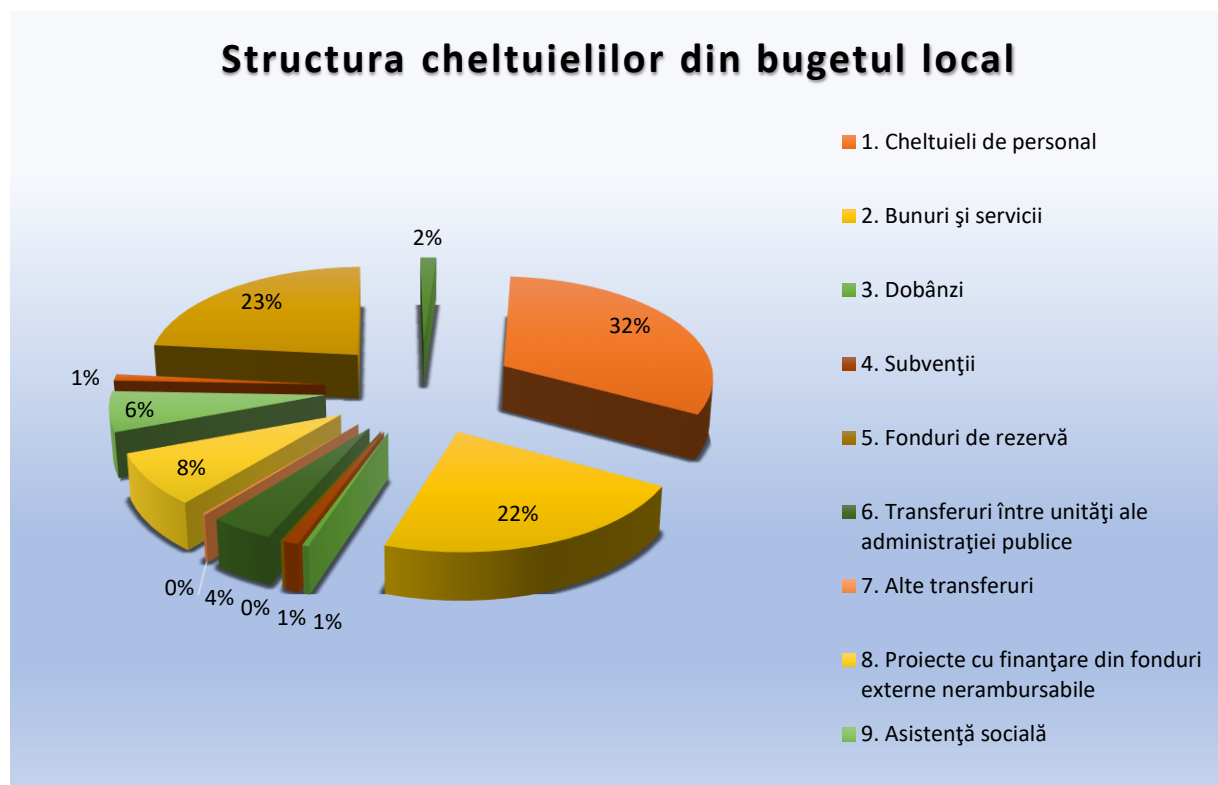
Gradul de realizare a cheltuielilor a fost de 68,4%, față de prevederile inițiale cuprinse în buget și de 58,9%, față de cele definitive.

O execuție mai slabă a sumelor prevăzute în bugetul definitiv se înregistrează la categoriile de cheltuieli de capital (37,6%) și cheltuieli aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (30,4%).

Execuțiile cu mult sub nivelurile programate ale cheltuielilor de capital, precum și ale cheltuielilor aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe, reflectă, la fel ca în anii precedenți, incapacitatea entităților publice de a elabora proiecte viabile, eligibile, pentru domenii prioritare în dezvoltarea economică și socială a comunităților locale.

În același timp, la nivelul cheltuielilor de personal, gradul de realizare a cheltuielilor a depășit 95% din prevederile bugetare.

În structură, cheltuielile de personal reprezintă aproape o treime din total (31,9%), urmate de cheltuielile de capital (23,2%) și de cele cu bunuri și servicii (22,2%), nefiind înregistrate, din acest punct de vedere, evoluții semnificative în comparație cu anul precedent:



II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit/control desfășurate la nivelul județului

În temeiul prevederilor cuprinse în Legea nr. 94/1992, republicată, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, Camera de Conturi Vrancea și-a exercitat la nivel teritorial funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Camera de Conturi Vrancea a efectuat misiuni de audit financiar asupra conturilor anuale de execuție întocmite pentru anul 2019, precum și o acțiune de control tematic, desfășurată la o unitate administrativ-teritorială.

Prin verificările sale, camera de conturi a urmărit, în principal:

- exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum sunt stabilite în reglementările contabile în vigoare;
- evaluarea sistemelor de management și control la entitățile cuprinse în audit/control;
- utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;
- calitatea gestiunii economico-financiare;
- economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării fondurilor publice.

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

În conformitate cu programul de activitate aprobat de Plenul Curții de Conturi a României pentru anul 2020, la nivelul unităților administrativ-teritoriale și al entităților subordonate au fost planificate un număr de **28 acțiuni de audit/control**, din care:

✚ **27 acțiuni de audit financiar** al conturilor de execuție a bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale (UAT): *Județul Vrancea, Municipiul Focșani, Orașul Mărășești și un număr de 24 comune*;

✚ **1(una) acțiune de control tematic**, cu privire la controlul legalității, contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale, desfășurată la o unitate administrativ-teritorială (*comună*).

În programul anului 2020 sunt cuprinse și **18 acțiuni care vizează verificarea** modului de ducere la îndeplinire a **măsurilor dispuse** prin deciziile emise în urma misiunilor de control/audit desfășurate în perioadele anterioare.

În urma examinării conturilor, cu ocazia misiunilor de audit financiar efectuate, **nu a fost emis niciun certificat de conformitate**, la toate entitățile supuse verificării fiind consemnate abateri de la legalitate și regularitate în constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice.

Pentru consemnarea și valorificarea constatărilor au fost întocmite un număr total de 222 acte de control și valorificare, din care:

- 28 rapoarte de control/audit;
- 27 procese-verbale de constatare;
- 32 note de constatare întocmite la ordonatorii terțiari de credite verificați concomitent cu ordonatorii principali, în conformitate cu pct. 260 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

În urma valorificării constatărilor din actele de control/audit au fost emise **20 decizii**, prin care au fost **dispuse 180 măsuri** pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora și/sau pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă sau fiscală controlată, care nu au condus la producerea de prejudicii.

Date sintetice cu privire la activitatea desfășurată în anul 2020 la entitățile de interes local sunt prezentate în tabelul următor:

	din care:			
	Total	Audit financiar	Audit de conformitate	Audit al performanței
1 Număr acțiuni desfășurate	28	27	1	0
2 Certificate de conformitate	0	0	0	0
3 Rapoarte de control/audit	28	27	1	0
4 Procese verbale de constatare	27	27	0	0
5 Note de constatare	32	32	0	0
6 Decizii emise	20	20	0	0
7 Măsuri dispuse prin decizii	180	180	0	0

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

În competența de verificare a Camerei de Conturi Vrancea se află unitățile administrativ-teritoriale, respectiv județul, municipiile, orașele și comunele (definite potrivit Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național), instituțiile publice din subordinea acestora (indiferent de sistemul de finanțare), ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțieri de credite, societățile comerciale cu capital majoritar sau integral al UAT, precum și alte entități care beneficiază de fonduri publice alocate din bugetele locale.

La nivelul județului Vrancea sunt inventariate un număr de 245 entități de interes local, asupra cărora camera de conturi exercită funcția de control, din care:

- 74 unități administrativ-teritoriale, ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite ai bugetelor locale (județul, 2 municipii, 3 orașe și 68 comune);
- 152 instituții publice subordonate, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțieri de credite;
- 17 societăți comerciale la care unitățile administrativ-teritoriale dețin integral sau majoritar capitalul social.

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1 Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	226	57	25,2
1 1 ordonatori principali de credite, din care:	74	32	43,2
▪ consilii județene	1	1	100,0
▪ municipii	2	1	50,0
▪ orașe	3	1	33,3
▪ comune	68	29	42,6
1 2 ordonatori secundari de credite	0	0	-
1 3 ordonatori terțieri de credite, din care:	152	25	16,4
▪ verificați prin acțiune distinctă	-	-	-
▪ verificați odată cu ordonatorul principal de credite	-	25	-
2 Regii autonome de interes local	0	0	-
3 Societăți comerciale de interes local	17	0	0,0
4 Alte entități	2	0	0,0
TOTAL	245	57¹	23,3

Prin programul de activitate al anului 2020 au fost cuprinse în diverse tipuri de acțiuni de audit/control 57 dintre entitățile locale aflate în aria de competență, adică 23,3% din total.

¹ Sunt cuprinse și entitățile programate în verificări cu privire la modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise

Dintre acestea, 56,1% sunt unități administrativ-teritoriale și 43,9% instituții publice aflate în subordinea lor.

Toate cele 25 de entități subordonate au fost cuprinse în verificări concomitent cu misiunile de audit desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale, fiind supuse auditării fondurile publice alocate sub orice formă din bugetul local, precum și alte elemente patrimoniale care se preiau și se centralizează în situațiile financiare ale ordonatorului principal de credite.

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

Misiunile de audit financiar, precum și acțiunea de control tematic realizate la entitățile cuprinse în verificări, au relevat o serie de nereguli și abateri cu caracter economico-financiar, care au generat nerealizarea unor venituri la bugetele publice sau prejudicii aduse acestora, precum și carențe în gestionarea și administrarea în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate a patrimoniului sau în reflectarea în documentele oficiale de raportare a situației financiare și patrimoniale juste, fidele și reale a unității.

Valoarea totală a celor 274 abateri de la legalitate și regularitate consemnate în actele de control/audit este de **66 459 mii lei**, din care:

- ^ 47 abateri au condus la estimarea unor venituri nerealizate la bugetele locale în valoare de 3 297 mii lei;
- ^ 41 abateri au condus la prejudicierea bugetelor auditate cu suma de 2 406 mii lei.

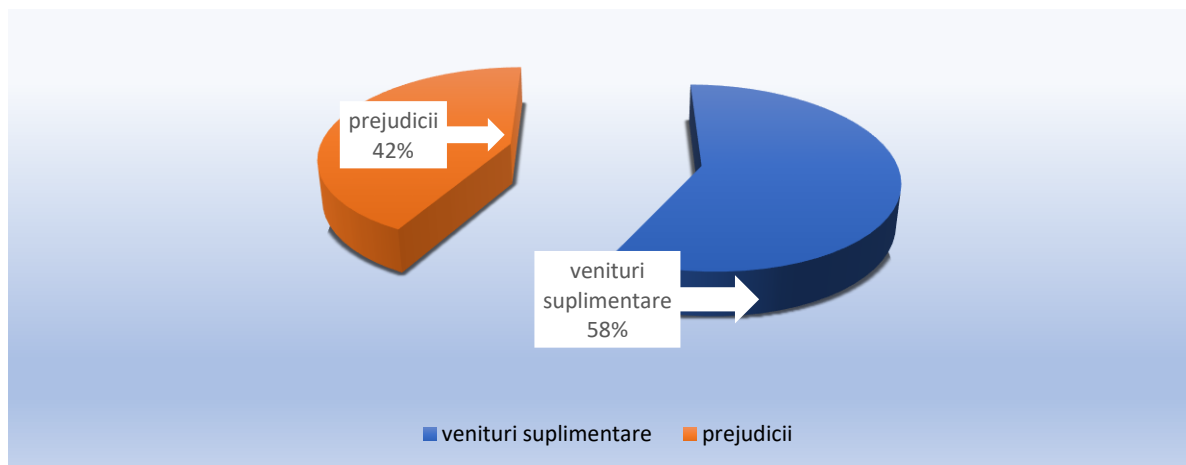
De asemenea, au fost cuantificate și alte 186 nereguli care au afectat corectitudinea datelor din evidența tehnico-operativă și contabilă, preluate în situațiile financiare, evaluate la suma de 60 756 mii lei.

Structura și impactul financiar al abaterilor constatate sunt reflectate în tabelul de mai jos:

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1 Venituri suplimentare	1 824	1 473	3 297
2 Prejudicii	2 223	183	2 406
3 Abateri financiar-contabile	60 756	0	60 756
Total sume	64 803	1 656	66 459

mii lei

Din totalul sumelor cu impact negativ asupra formării și utilizării bugetului local (5 703 mii lei), 58% reprezintă venituri nerealizate, iar 42% prejudicii aduse acestui buget:



Pentru fapte prevăzute de lege ca fiind contravenții, a căror constatare și sancționare intră în competența Curții de Conturi, în anul 2020 au fost întocmite 2 procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, cuantumul amenzilor aplicate fiind de 10 mii lei.

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

Situația detaliată, pe entitățile verificate și pe categorii de sume, a valorii abaterilor de la legalitate și regularitate constatate în urma acțiunilor de audit/control este redată în tabelul următor:

mii lei

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1 UATJ Vrancea	0	137	1 068
- <i>Activitatea proprie</i>	0	113	697
- <i>Serviciul Public Județean Salvamont Vrancea</i>	0	0	371
- <i>Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Măicănești</i>	0	17	0
- <i>Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Mihălceni</i>	0	7	0
- <i>Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Elena Doamna” Focșani</i>	0	0	0
2 UATM Focșani	165	699	14 415
- <i>Activitatea proprie</i>	165	623	14 415
- <i>Clubul Sportiv Municipal Focșani 2007</i>	0	24	0
- <i>Direcția de Dezvoltare Servicii Publice Focșani</i>	0	52	0
3 UATO Mărășești	175	171	517
- <i>Activitatea proprie</i>	175	171	517
4 UATC Bârsești	45	0	63
- <i>Activitatea proprie</i>	45	0	63
5 UATC Câmpineanca	16	8	361
- <i>Activitatea proprie</i>	16	0	361
- <i>Școala Gimnazială "Ioan Cîmpineanu" Câmpineanca</i>	0	8	0
6 UATC Cotești	13	10	1 317
- <i>Activitatea proprie</i>	13	10	1 317
7 UATC Dumbrăveni	96	31	1 995
- <i>Activitatea proprie</i>	96	31	1 995
8 UATC Fitionești*)	0	506	875
- <i>Activitatea proprie</i>	0	506	875
9 UATC Garoafa	646	37	105
- <i>Activitatea proprie</i>	646	37	89
- <i>Școala Generală Garoafa</i>	0	0	16
10 UATC Golești	0	70	552
- <i>Activitatea proprie</i>	0	70	552
11 UATC Gologanu	5	0	113
- <i>Activitatea proprie</i>	5	0	113
12 UATC Gura Calitei*)	0	0	2212
- <i>Activitatea proprie</i>	0	0	2212
13 UATC Homocea	44	291	1 543
- <i>Activitatea proprie</i>	44	291	1 543
14 UATC Milcovul	69	5	1 751
- <i>Activitatea proprie</i>	69	2	1 751

-Școala Gimnazială Milcovul	0	3	0
15 UATC Movilița*)	0	0	2439
- Activitatea proprie	0	0	2439
16 UATC Nănești	0	19	1 567
- Activitatea proprie	0	19	1 567
17 UATC Obrejița	34	0	891
- Activitatea proprie	34	0	873
- Școala Gimnazială Obrejița	0	0	18
18 UATC Paltin	0	0	0
- Activitatea proprie	0	0	0
19 UATC Ploscuțeni	169	92	1 200
- Activitatea proprie	169	92	1 200
20 UATC Răstoaca*)	31	15	1153
- Activitatea proprie	31	15	1153
21 UATC Ruginești	50	0	214
- Activitatea proprie	50	0	214
22 UATC Sihlea*)	1	2	2264
- Activitatea proprie	1	2	2264
23 UATC Străoane	18	0	71
- Activitatea proprie	18	0	71
24 UATC Suraia*)	22	97	273
- Activitatea proprie	22	97	273
25 UATC Tâmboești	0	0	20 049
- Activitatea proprie	0	0	20 049
26 UATC Valea Sării	86	0	3 028
- Activitatea proprie	86	0	3 028
27 UATC Vânători	1 415	216	81
- Activitatea proprie	1 415	216	81
28 UATC Vârteșcoiu*)	197	0	639
- Activitatea proprie	197	0	639
Total sume	3 297	2 406	60 756

*) Acțiunea se află în procedura de valorificare.

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Prin verificările desfășurate la entitățile publice de interes local, Camera de Conturi Vrancea și-a exercitat funcția de control prevăzută de lege asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Domeniile care intră în competența de control sunt prevăzute la art. 22 din Legea nr. 94/1992, cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare și se referă, în principal, la:

- ☞ Modul de formare și utilizare a resurselor bugetelor componente ale bugetului general consolidat al unităților administrativ-teritoriale;
- ☞ Formarea și gestionarea datoriei publice locale;
- ☞ Utilizarea alocațiilor pentru diversele forme de sprijin financiar acordat de către stat sau unitățile administrativ-teritoriale;
- ☞ Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către societățile cu capital majoritar al UAT,

precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;

☞ Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă.

Activitățile specifice de verificare se desfășoară sub forma auditului public extern, care cuprinde auditul financiar, auditul performanței și auditul de conformitate și se realizează pe baza procedurilor de audit cuprinse în standardele proprii, elaborate în concordanță cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI).

În anul 2020, Camera de Conturi Vrancea a efectuat, conform programului de activitate aprobat de plenul Curții de Conturi, misiuni de audit financiar și audit de conformitate.

Constatările și concluziile rezultate din acțiunile desfășurate au fost înscrise în rapoarte de audit/control și au stat la baza măsurilor dispuse prin decizii, destinate conducerilor executive și deliberative ale autorităților locale, în scopul corectării/înlăturării abaterilor și creșterii performanței în activitățile desfășurate.

1. Acțiuni de audit financiar al conturilor de execuție bugetară

Camera de Conturi Vrancea a exercitat activitatea de audit financiar asupra situațiilor financiare încheiate pentru anul 2019, la un număr de 27 unități administrativ-teritoriale, respectiv Județul Vrancea, Municipiul Focșani, Orașul Mărășești și un număr de 24 de comune.

Obiectivul general avut în vedere a fost acela de a obține o asigurare rezonabilă asupra faptului că:

☞ Situațiile financiare auditate nu conțin denaturări semnificative ca urmare a unor abateri sau erori, permițând astfel să se exprime o opinie cu privire la măsura în care acestea sunt întocmite de către entitate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitatea respectivă;

☞ Modul de administrare a patrimoniului public și privat al unității administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute de lege și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Curtea de Conturi certifică, conform prevederilor legii, acuratețea și veridicitatea datelor din situațiile financiare auditate.

În acest scop, în urma examinării conturilor, auditorii publici externi emit o opinie cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate nu conțin denaturări semnificative ca urmare a unor abateri sau erori și sunt întocmite de către entitate în conformitate cu cadrul de raportare aplicabil în România.

În urma auditării conturilor de execuție întocmite de cele 27 de unități administrativ-teritoriale au fost exprimate opinii contrare, în 25 de cazuri și opinii cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a unor aspecte, în 2 cazuri.

Motivul care a stat la baza exprimării opiniilor contrare este acela că, erorile și abaterile constatate și consemnate în rapoartele de audit au avut ca efect denaturări semnificative ale situațiilor financiare, astfel încât acestea nu mai prezintă fidel performanța financiară a entităților și celelalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată.

În auditarea situațiilor financiare anuale Camera de Conturi Vrancea a verificat următoarele obiective specifice:

■ Exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum sunt stabilite în reglementările contabile în vigoare;

- Evaluarea sistemelor de management și control intern;
- Utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;
- Calitatea gestiunii economico-financiare (inclusiv activitatea de achiziții publice);
- Economicitatea, eficiența și eficacitatea utilizării fondurilor publice.

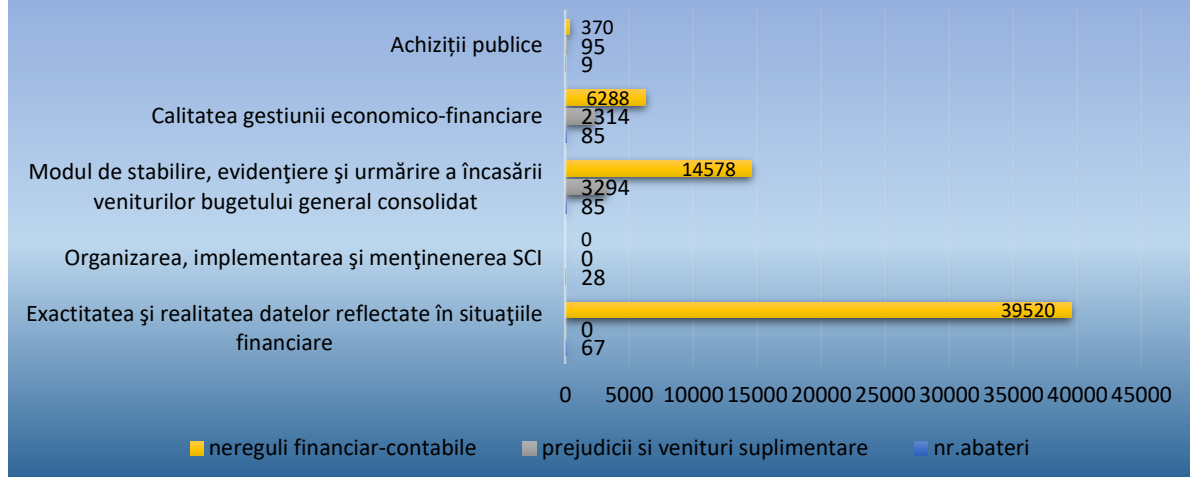
În urma misiunilor de audit financiar desfășurate la cele 27 de unități administrativ-teritoriale au fost constatate 274 abateri de la legalitate și regularitate, evaluate la suma de **66 459 mii lei**, care au avut ca impact:

- ☞ venituri nestabilite și neîncasate la bugetul local, în sumă estimată de **3 297 mii lei**;
- ☞ prejudicii aduse bugetelor locale, în valoare de **2 406 mii lei**;
- ☞ denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare, valoarea neregularităților consemnate fiind în sumă de **60 756 mii lei**.

Situația abaterilor consemnate în actele de audit, ca urmare a verificărilor efectuate asupra obiectivelor menționate anterior se prezintă astfel:

Nr. crt.	Obiectiv	Nr entități cu abateri	Nr. abateri	Valoare estimată-mii lei			
				Total	din care:		
0	1	2	3	4	Prejudicii	Venituri suplimentare	Alte abateri
					5	6	7
1	Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	25	67	39 520	0	0	39 520
2	Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)	23	28	0	0	0	0
3	Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora	26	85	17 872	0	3 294	14 578
4	Calitatea gestiunii economico-financiare	25	85	8 602	2 311	3	6 288
5	Achiziții publice	3	9	465	95	0	370
	TOTAL	X	274	66 459	2 406	3 297	60 756

Structura pe obiective a abaterilor



Atât numeric, cât și valoric, cele mai multe abateri se localizează la categoriile de obiective care privesc modul de formare și utilizare a resurselor cuvenite bugetului local, fie prin nerealizarea veniturilor în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, fie prin prejudicierea bugetului datorită abaterilor care afectează utilizarea în condiții de legalitate a fondurilor publice. Astfel, din cele 274 abateri constatate în misiunile de audit financiar, un număr de 170, adică 62% din total, au fost localizate la obiectivele *calitatea gestiunii economico-financiare* și *modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat*. Valoric, aceste abateri însumează 26 474 mii lei (39,8% din total), din care 5 608 mii lei (21,2%) reprezintă prejudicii și venituri suplimentare.

Valoarea abaterilor care au afectat acuratețea informațiilor prezentate în situațiile financiare reprezintă 59,5% din total, iar acest aspect este explicabil prin natura abaterilor constatate (în general, sunt consemnate deficiențe care privesc modul de înregistrare, evaluare și prezentare în situațiile financiare a bunurilor din patrimoniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale, care, prin cuantificarea lor, generează valori semnificative).

Detaliem în continuare, pe obiective, principalele constatări rezultate în urma misiunilor de audit efectuate:

1.1 Abateri care au afectat acuratețea informațiilor prezentate în situațiile financiare întocmite pentru anul 2019, putând induce în eroare utilizatorii acestora, prin:

Neorganizarea și neconducerea evidenței contabile în conformitate cu normele legale (neînregistrarea cronologică în contabilitate a tuturor operațiunilor privind constituirea veniturilor bugetare, neînregistrarea sau înregistrarea eronată în contabilitate a activelor, reflectarea eronată, drept cheltuieli cu bunuri și servicii, a unor operațiuni privind achiziția de imobilizări corporale, neînregistrarea sau înregistrarea eronată a bunurilor de natura obiectelor de inventar, neînregistrarea unor operațiuni privind intrări/ieșiri de bunuri, înregistrarea eronată în contabilitate, a creanțelor încasate fără debit, ca sume datorate creditorilor (de restituit/compensat), nerefectarea în contabilitate a suprasolvirilor, scăderea din evidență a creanțelor bugetare în cazul unor contribuabili pentru care a fost declarată în mod eronat starea de insolvabilitate, sau a unor contribuabili insolvabili, înainte de împlinirea termenului legal de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, nerefectarea într-o evidență separată a creanțelor aferente debitorilor insolvabili, nereconstituirea documentelor contabile distruse). Asemenea abateri au fost constatate la UAT Municipiul Focșani, UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Bârsești, Câmpineanca, Cotești, Fitionești, Garoafa,

Golești, Gura Caliței, Homocea, Movilița, Obrejița, Ploscuțeni, Răstoaca, Ruginești, Sihlea, Suraia, Tâmboești;

✍ **Neorganizarea și neținerea evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale** (menținerea nejustificată în categoria imobilizărilor corporale, a activelor fixe corporale amortizate integral care aparțin domeniului privat al unității administrativ-teritoriale și care au o valoare mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, menținerea în contabilitate, ca imobilizări în curs de execuție, a unor obiective finalizate și recepționate, neînregistrarea în contabilitate a contravalorii garanțiilor de bună execuție constituite pentru obiectivele de investiții, neînregistrarea sau reflectarea eronată, direct pe cheltuieli, a unor active fixe, neconstituirea garanției de execuție, conform clauzelor cuprinse în contractele de lucrări, scăderea nejustificată din evidența fiscală a drepturilor constatate, în cazul unor contribuabili persoane juridice aflați în procedura de insolvență, care nu au fost radiați din Registrul comerțului, menținerea eronată în contabilitate a unor creanțe fiscale, în cazul unor contribuabili persoane juridice radiați din Registrul comerțului). Abaterile au fost consemnate la UATJ Vrancea, UATM Focșani, UATO Mărășești și UAT comunale: Fitionești, Garoafa, Golești, Gura Caliței, Milcovul, Nănești, Răstoaca, Străoane, Suraia, Tâmboești, Vârteșcoiu;

✍ **Neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în bilanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare** (datele înregistrate în evidența contabilă, reprezentând creanțe ale bugetului local, nu corespund cu cele reflectate în documentele de evidență fiscală, diferențe între evidența analitică și cea sintetică a activelor fixe corporale, soldurile conturilor de decontări cu personalul și obligații aferente acestora nu concordă cu datele rezultate din documentele de evidență primară (state de plată și declarații fiscale), valoarea provizioanelor înregistrate în contabilitatea sintetică nu concordă cu cea din contabilitatea analitică, stabilită conform hotărârilor judecătorești definitive, valoarea activelor din inventarul domeniului public și privat nu concordă cu cea din evidența contabilă). Abaterile au fost consemnate la UAT Municipiul Focșani și UAT comunale: Câmpineanca, Cotești, Fitionești, Gologanu, Răstoaca, Suraia, Tâmboești.

Cauza principală a producerii acestor abateri o reprezintă, la fel ca în anii precedenți, slaba pregătire profesională a personalului cu atribuții în domeniu, corelată cu necunoașterea reglementărilor legale în domeniul financiar-contabil sau interpretarea eronată a acestora.

De asemenea, fluctuația personalului și legislația interpretabilă și în continuă schimbare pentru domeniile diverse gestionate la nivelul administrației publice locale sunt factori care influențează calitatea documentelor financiar-contabile întocmite.

Bugetele reduse, în special în cazul comunelor, nu permit perfecționarea profesională continuă a salariaților, inclusiv în domeniul informatic, ca premiză pentru realizarea, în condiții corespunzătoare, a atribuțiilor de serviciu, odată cu creșterea complexității activităților desfășurate.

1.2 Abateri de la legalitate și regularitate pe linia stabilirii și administrării veniturilor cuvenite bugetului local:

Valoarea totală a celor 85 abateri identificate ca urmare a verificărilor efectuate la acest obiectiv este de **17 872 mii lei**, din care suma de 3 294 mii lei reprezintă valoarea veniturilor bugetare nerealizate.

Principalele abateri se referă la următoarele:

✍ Nepunerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul public/privat al unității administrativ-teritoriale: UAT comunale: Homocea, Ploscuțeni;

✍ Compartimentele de specialitate în domeniul urbanismului nu au urmărit gradul de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire emise, în

vederea impunerii clădirilor/regularizării taxelor: UAT comunale: Garoafa, Homocea, Străoane, Suraia;

✍ Nestabilirea și neînregistrarea în evidență, în vederea urmăririi și încasării, a creanțelor reprezentând taxe locale aprobate prin hotărâri ale autorității deliberative: UAT Municipiul Focșani, UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Movilița, Răstoaca, Sihlea, Vârteșcoiu;

✍ Necalcularea și neînregistrarea în evidență, în vederea urmăririi și încasării, a sumelor reprezentând accesorii, pentru creanțele bugetare neîncasate la data de 31.12.2019: UAT Comuna Bârsești;

✍ Obligațiile de plată ale contribuabililor, reprezentând impozite și taxe locale, nu au fost individualizate în titluri de creanță emise în condițiile legii (decizii de impunere transmise contribuabililor): UAT Municipiul Focșani și UAT comunale: Dumbrăveni, Nănești, Obrejița;

✍ Nu au fost stabilite, evidențiate și încasate taxele aferente clădirilor/terenurilor concesionate/închiriate: UAT Municipiul Focșani, UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Homocea, Valea Sării;

✍ Neorganizarea sau organizarea necorespunzătoare a serviciilor comunitare de utilități publice, neasigurarea resurselor financiare prevăzute de lege pentru acoperirea integrală a cheltuielilor de funcționare a serviciilor publice: UAT Municipiul Focșani, UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Bârsești, Dumbrăveni, Golești, Gologanu, Homocea, Milcovul, Nănești, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Străoane, Tâmboești, Valea Sării;

✍ Neconcordanțe între suprafețele de teren înregistrate în registrul agricol și cele înscrise în evidența fiscală: UAT comunale: Gura Calitei, Milcovul, Ruginești, Străoane;

✍ Nu au fost stabilite obligațiile fiscale pentru unele terenuri, deținute de contribuabili care nu și-au ridicat titlurile de proprietate, precum și pentru clădiri aparținând unor persoane juridice cu sediul pe raza unității administrativ-teritoriale: UAT Comuna Străoane;

✍ Menținerea nejustificată în evidența fiscală și contabilă a unor creanțe cu termene scadente mai vechi de 5 ani, sau în cazul cărora s-a prescris dreptul de a cere executarea silită: UAT Municipiul Focșani și UAT comunale: Bârsești, Movilița;

✍ Organizarea/desfășurarea necorespunzătoare a activității de executare silită a creanțelor bugetare, având drept consecință, în multe dintre cazuri, prejudicierea bugetelor locale prin pierderi patrimoniale din neurmărirea veniturilor datorate în perioada de prescriere a dreptului de a cere executarea silită: UAT Municipiul Focșani și UAT comunale: Bârsești, Câmpineanca, Cotești, Dumbrăveni, Fitionești, Golești, Gologanu, Gura Calitei, Homocea, Movilița, Nănești, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Sihlea, Străoane, Suraia, Tâmboești, Valea Sării, Vânători, Vârteșcoiu;

✍ Nu au fost declarate, în vederea impunerii, toate mijloacele de transport înmatriculate la nivelul localităților, aspect care a rezultat din suprapunerea datelor de evidență ale autovehiculelor, furnizate de serviciul de specialitate pe linia înmatriculărilor auto, cu cele existente în evidența fiscală: UAT comunale: Cotești, Garoafa, Golești, Gologanu, Homocea, Milcovul, Obrejița, Ploscuțeni, Răstoaca, Ruginești, Străoane, Valea Sării, Vânători, Vârteșcoiu;

✍ Nestabilirea/stabilirea eronată și neînregistrarea, în vederea urmăririi și încasării, a creanțelor reprezentând redevențe, conform contractelor de concesiune încheiate: UAT comunale: Ploscuțeni, Suraia, Vânători;

✍ Obligațiile de plată ale contribuabililor, reprezentând impozit pe clădiri au fost stabilite la un nivel inferior față de cel prevăzut de legislația în vigoare: UAT Comuna Câmpineanca.

Exemplificări:

▪ În urma misiunii de audit desfășurată la **UAT Municipiul Focșani** au fost constatate următoarele abateri de la modul de stabilire, evidențiere și încasare a veniturilor bugetului local:

-nu au fost stabilite obligațiile fiscale datorate bugetului local, reprezentând taxa pe teren, aferentă terenurilor ocupate de construcții, care i-au fost predate concesionarului serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a parcarilor, ca bunuri de retur, în derularea unui contract de concesiune;

-în procesul privind administrarea creanțelor bugetare nu au fost luate gradual toate măsurile de executare silită, la nivelul tuturor debitorilor;

-nu au fost asigurate resursele financiare prevăzute de lege pentru acoperirea integrală a cheltuielilor efectuate pentru întreținerea și funcționarea serviciului public de salubritate și ale serviciului de iluminat public.

Valoarea totală a abaterilor constatate pe linia stabilirii și administrării veniturilor cuvenite bugetului local este de **8 422 mii lei**.

▪ În urma misiunii de audit desfășurată la **UAT Comuna Vânători** au fost constatate abateri pe linia stabilirii și administrării veniturilor cuvenite bugetului local, constând în:

-nedeclararea, în vederea impunerii, a tuturor mijloacelor de transport înmatriculate la nivelul localităților, aspect care a rezultat din suprapunerea datelor furnizate de serviciul de specialitate pe linia înmatriculărilor auto, cu bunurile de această natură existente în evidența fiscală;

-stabilirea eronată a penalităților pentru neplata la termen a redevențelor, cu nerespectarea clauzelor înscrise în contractele de concesiune;

-neîntreprinderea tuturor măsurilor legale de executare silită pentru recuperarea creanțelor neîncasate la termenele scadente;

-menținerea nejustificată în evidența fiscală și contabilă a unor creanțe, în cazul cărora s-a prescris dreptul de a cere executarea silită.

Valoarea totală a abaterilor constatate este de **1 496 mii lei**.

Printre **cauzele** identificate, care au determinat abaterile descrise mai sus, menționăm:

✎ neinventarierea și evaluarea incorectă a materiei impozabile, înaintea elaborării proiectelor bugetelor locale, în scopul fundamentării părții de venituri a acestora; de multe ori, previzionarea veniturilor este o operațiune pur formală, care se bazează pe încasările din anul anterior, la care se adaugă, eventual, rata anuală a inflației;

✎ neaplicarea prevederilor legale din Codul fiscal de către personalul din compartimentele de specialitate cu privire la schimbul de informații între instituții pentru identificarea masei impozabile și stabilirea situației fiscale reale a contribuabililor;

✎ neinventarierea/inventarierea formală a conturilor de creanțe, care a condus la prescrierea unora dintre sumele de încasat și la prejudicierea bugetului local cu aceste sume;

✎ insuficiența personalului sau a celui bine pregătit, cu atribuții pe linia administrării veniturilor bugetare, atât din punct de vedere al stabilirii obligațiilor datorate de contribuabili, cât și al urmăririi și încasării acestora; în cazul majorității unităților administrativ-teritoriale la care au fost realizate misiuni de audit au fost constatate deficiențe în legătură cu modul de organizare și desfășurare a activității de colectare a creanțelor cuvenite bugetului local; de asemenea, în cazul unităților administrativ-teritoriale comunale lipsește cu desăvârșire activitatea de inspecție fiscală;

✎ chiar în condițiile existenței unei baze de date cu persoane fizice/juridice deținătoare de bunuri impozabile, la nivelul unor compartimente (urbanism, registrul agricol), de multe ori nu există o colaborare intrainstituțională, pentru valorificarea informațiilor conținute de acestea, de către compartimentul de specialitate cu atribuții în stabilirea impozitelor și taxelor locale;

✍ implementarea programelor asistate pe calculator privind evidența și urmărirea încasării veniturilor aferente bugetului local este nesatisfăcătoare, iar în unele cazuri, asemenea aplicații nu sunt utilizate la nivelul potențialului real;

✍ deși ordonatorii de credite răspund în mod direct de realizarea veniturilor bugetare, se constată, în multe cazuri, o slabă implicare a acestora în organizarea și desfășurarea procesului de colectare a impozitelor și taxelor locale;

✍ nu sunt aplicate deloc, sau sunt aplicate doar parțial, măsurile de executare silită pentru încasarea obligațiilor bugetare restante, în condițiile în care gradul de conformare voluntară a scăzut de la an la an, iar în unele cazuri, volumul sumelor restante a ajuns sau chiar depășește bugetul anual al unității administrativ-teritoriale.

1.3 Abateri care au afectat calitatea gestiunii economico-financiare a patrimoniului aflat în administrare (inclusiv activitatea de achiziții publice):

În cadrul acestui obiectiv a fost pus un accent deosebit pe modul cum au fost gestionate mijloacele materiale și bănești, în concordanță cu scopul și atribuțiile entității auditate.

Au fost verificate:

- Efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și reflectarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;
- Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale;
- Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea;
- Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare potrivit reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită;
- Acordarea și utilizarea conform destinațiilor aprobate a alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor, precum și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- Formarea și gestionarea datoriei publice, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente;
- Obligațiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale, precum și plata acestora;
- Vânzarea, transmiterea fără plată și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri;
- Planificarea, atribuirea și derularea contractelor de achiziții publice.

Cele 94 abateri identificate ca urmare a verificărilor efectuate la aceste obiective au generat prejudicii aduse bugetelor locale auditate în sumă totală de **2 406 mii lei**.

Pentru încălcări ale legislației cu privire la achizițiile publice, în cazul a două entități auditate, au fost aplicate sancțiuni contravenționale, al căror quantum însumează **10 mii lei**.

Principalele abateri se referă la următoarele:

✍ Nerespectarea în totalitate a prevederilor legale în cadrul acțiunilor de inventariere generală a patrimoniului (neefectuarea inventarierii, nu au fost supuse operațiunii toate activele și pasivele entității și în special obiectivele de investiții pe stadii de execuție, neînscierea în listele de inventariere a imobilizărilor corporale aflate în curs de execuție, pentru fiecare obiect în parte, pe baza constatării la fața locului, a mențiunilor privind volumul lucrărilor realizate): UAT Județul Vrancea, UAT Municipiul Focșani, UATO

Mărășești și UAT comunale: Bârsești, Câmpineanca, Cotești, Dumbrăveni, Fitionești, Golești, Gologanu, Gura Caliței, Homocea, Milcovul, Movilița, Nănești, Obrejița, Răstoaca, Ruginești, Sihlea, Străoane, Suraia, Tâmboești, Valea Sării, Vânători;

✍️ Prezentarea în bilanț a unor elemente patrimoniale nu a fost realizată în conformitate cu reglementările contabile, prin neevaluarea tuturor bunurilor din patrimoniul public și privat la valoarea reală, actuală, conform prevederilor legale în vigoare: UAT Municipiul Focșani și UAT comunale: Cotești, Fitionești, Homocea, Milcovul, Obrejița, Ploscuțeni, Răstoaca, Ruginești, Sihlea, Tâmboești, Valea Sării;

✍️ Neconstituirea și nereținerea garanțiilor materiale/bănești, persoanelor care îndeplinesc calitatea de gestionar: UAT comunale: Garoafa, Ploscuțeni;

✍️ Nerespectarea prevederilor legale cu privire la cele patru etape ale execuției cheltuielilor: angajare, lichidare, ordonanțare și plată: UAT Comuna Obrejița;

✍️ Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli bugetare în alte condiții decât cele prevăzute de lege:

- ✓ plata drepturilor privind decontarea cheltuielilor cu naveta cadrelor didactice fără prezentarea de documente justificative: UAT Județul Vrancea și UAT Comuna Câmpineanca;
- ✓ acordarea nelegală, către personalul entității, de bilete de valoare de tipul tichetelor cadou: UAT Comuna Ploscuțeni;
- ✓ stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a unor sporuri și majorări: pentru implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile, vouchere de vacanță; indemnizație de hrană, nerespectarea prevederilor legale cu privire la salarizarea personalului plătit din fonduri publice: UAT Județul Vrancea și UAT comunale: Dumbrăveni, Garoafa, Golești, Homocea, Ploscuțeni, Suraia;
- ✓ transferuri nelegale către entități aflate în subordine: UAT Comuna Fitionești;
- ✓ efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație și/sau fără existența de documente justificative care să confirme primirea bunurilor, prestarea serviciilor sau executarea lucrărilor, după caz: UAT Municipiul Focșani, UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Nănești, Răcoasa, Reghiu;
- ✓ achiziționarea și plata din fonduri publice a unor bunuri acordate personalului sub formă de cadouri, fără bază legală: UAT Orașul Mărășești;
- ✓ plata unor cheltuieli care nu aparțin unității (contravaloarea unor cursuri postuniversitare, cheltuieli cu servicii de telefonie mobilă aferente unor abonamente/cartele aparținând altor persoane, contravaloarea unor amenzi, precum și penalități de întârziere, despăgubiri și cheltuieli de judecată stabilite prin hotărâri judecătorești, fără recuperarea ulterioară a acestora de la persoanele răspunzătoare): UAT Județul Vrancea, UAT Municipiul Focșani, UAT comunale: Golești, Homocea, Milcovul, Răstoaca, Suraia;
- ✓ plăți nelegale pentru cheltuieli aferente unor lucrări de investiții neefectuate, pentru lucrări supraevaluate prin utilizarea unor prețuri unitare la materiale, mai mari decât cele reflectate în ofertă: UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Cotești, Fitionești, Nănești, Homocea, Răstoaca, Sihlea;
- ✓ nu au fost deduse din valoarea situațiilor de plată achitate executanților lucrărilor de investiții penalitățile la care entitatea era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întârzieri în realizarea lucrărilor: UAT Municipiul Focșani;
- ✓ efectuarea unor cheltuieli pentru funcționarea serviciilor publice, fără identificarea resurselor prevăzute de lege în vederea finanțării acestora: UAT Comuna Vânători;
- ✓ înregistrarea în contabilitate a unor cheltuieli cu bunuri și servicii (aferente consumurilor de carburanți), fără existența de documente justificative: UAT Comuna Homocea;

✍️ Obligațiile reflectate în evidențe de către unitățile administrativ-teritoriale au fost denaturate prin nestabilirea, nereținerea la sursă și nevirarea la termenul prevăzut de lege, către bugetul consolidat al statului, a impozitului pe venit datorat de către persoane fizice autorizate, în baza unor contracte de activitate sportivă: **UAT Municipiul Focșani**;

✍️ Abateri în domeniul achizițiilor publice au fost constatate la trei dintre unitățile administrativ-teritoriale, după cum urmează:

- ✓ derularea defectuoasă a etapei de organizare a procedurii și atribuire a contractului: **UAT comunale: Homocea, Vânători**;
- ✓ derularea defectuoasă a etapei postatribuire a contractului, respectiv monitorizarea implementării acestuia: **UAT comunale: Homocea, Valea Sării**.

Exemplificări:

▪ În urma misiunii de audit financiar extern realizată la **UAT Municipiul Focșani** au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat, generatoare de prejudicii aduse bugetului local, evaluate la suma de **699 mii lei**, după cum urmează:

-cu ocazia inventarierii activelor fixe corporale aflate în curs de execuție la 31 decembrie 2019, nu au fost înscrise în liste, în toate cazurile, pentru fiecare obiect în parte, volumul lucrărilor realizate la data operațiunii;

-în cadrul acțiunii de inventariere a patrimoniului nu au fost cuprinse și bunurile predate în baza unui contract de delegare de gestiune prin concesiune a serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a parcarilor ce aparțin domeniului public și privat al unității administrativ-teritoriale;

-nu au fost supuse reevaluării o parte din activele fixe corporale aflate în patrimoniul unității administrativ-teritoriale;

-au fost efectuate plăți reprezentând contravaloarea unor despăgubiri stabilite prin sentințe judecătorești, fără ca, ulterior, să fie întreprinse demersuri în vederea identificării persoanei/persoanelor din cadrul entității, răspunzătoare pentru producerea pagubei și recuperării acesteia;

-nu au fost calculate și pretinse unor executanți de lucrări de investiții, penalități la care entitatea era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întârzieri în execuția lucrărilor peste durata prevăzută, prin deducerea acestora din valoarea lucrărilor consemnate în situațiile de plată;

-au fost efectuate plăți pentru servicii de combaterea poleiului și deszăpezirii străzilor din municipiul Focșani pe timp de iarnă, pe baza unor documente de decontare întocmite de către operator, fără a avea la bază documentul primar prevăzut de lege pentru evidența acestei activități și fără contraprestație;

-a fost efectuată plata nelegală a unor servicii prestate în baza contractelor de activitate sportivă nefiind reținut impozitul pe venitul obținut de către persoanele care au prestat astfel de servicii.

▪ În cazul **UAT Comuna Homocea** au fost reținute abateri care au afectat calitatea gestiunii economico-financiare a patrimoniului administrat, evaluate la suma de **677 mii lei**, din care suma de **291 mii lei** constituie prejudiciu cauzat bugetului local, după cum urmează:

-inventarierea anuală a patrimoniului unității administrativ-teritoriale a fost făcută formal, nefiind respectate dispozițiile legale în vigoare;

-activele fixe corporale aflate în patrimoniul unității administrativ-teritoriale nu au fost supuse reevaluării în perioada 2016-2018;

-persoanele cu funcție de demnitate publică au beneficiat în anul 2019 de vouchere de vacanță și de o majorare a indemnizației lunare ca urmare a implementării unor proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile, mai mare decât cea legală;

-în anul 2019, personalul din cadrul unității care a făcut parte din echipele de implementare a unor proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile a beneficiat de

majorări salariale care au condus, în unele cazuri, la obținerea de venituri totale lunare care au depășit nivelul indemnizației lunare realizate de viceprimarul comunei, aspect care contravine prevederilor legale;

-evidența primară a aprovizionărilor și a consumurilor de carburant pentru utilajele entității nu a fost ținută conform prevederilor legale, rezultând astfel cantități de combustibil consumat și nejustificat pe bază de documente;

-achitarea de către entitate a unor cheltuieli de judecată și de executare silită, care nu au fost recuperate până la data auditului;

-în cazul unor reparații efectuate la clădiri din patrimoniul entității, consumurile de materiale nu au avut la bază documente justificative;

-nu au fost respectate în toate cazurile termenele legale de publicare în SEAP/SICAP a anunțurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice încheiate;

-în cazul a două obiective de investiții în curs de execuție garanția de bună execuție era expirată și neactualizată, conform prevederilor legale și contractuale;

-acceptarea la plată și decontarea unor cantități mai mari de lucrări decât cele executate efectiv.

▪ Cu ocazia misiunii de audit financiar realizată la **UAT Orașul Mărășești** au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat, după cum urmează:

-imobilizările corporale în curs de execuție nu au fost supuse operațiunii de inventariere anuală a patrimoniului, conform prevederilor legale;

-a fost efectuată achiziția și plata nelegală a contravalorii unor produse alimentare (cafea, băuturi alcoolice), distribuite ulterior sub formă de pachete cadou salariaților entității, cu ocazia sărbătorilor de iarnă;

-achitarea nelegală a unor lucrări de amenajare a terenurilor, fără ca acestea să fie executate de către constructor;

-au fost efectuate plăți nelegale privind unele lucrări neexecutate în cazul a două obiective de investiții.

Abaterile constatate au generat prejudicii aduse bugetului local în sumă de **171 mii lei**.

Principalele cauze care au condus la săvârșirea abaterilor ce au afectat calitatea gestiunii economico-financiare sunt:

✎ neimplementarea unor mecanisme de control intern pentru protejarea eficientă a activelor entității, inclusiv prin efectuarea corespunzătoare a lucrărilor de inventariere, evaluare și reevaluare a patrimoniului;

✎ un management defectuos și inefficient al cheltuielilor publice, prin nerespectarea procedurilor privind parcurgerea celor patru faze ale execuției bugetare a cheltuielilor publice, respectiv angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata; nerespectarea separării atribuțiilor și a responsabilităților în procesul bugetar, mai ales la nivelul comunelor, unde este încadrat un număr redus de personal;

✎ superficialitate în examinarea documentelor justificative, aferente operațiunilor și tranzacțiilor economice, cu consecințe asupra utilizării legale a fondurilor publice;

✎ neorganizarea unor sisteme de monitorizare a achizițiilor publice, prin implementarea unor proceduri operaționale elaborate pe etape, începând de la planificarea achizițiilor și până la atestarea realizării acestora în condițiile prevăzute în contracte, cu stabilirea de responsabilități clare și concrete pentru fiecare etapă parcursă;

✎ neurmărirea, prin contractele încheiate, a responsabilizării diriginților de șantier/consultanților pentru atestarea unor lucrări de investiții nerealizate de executanți potrivit cerințelor cantitative și /sau calitative din documentația tehnică;

✎ interpretarea eronată a dispozițiilor legale privind salarizarea personalului din domeniul bugetar;

✍ lipsa personalului cu o pregătire profesională adecvată, mai ales în domeniul achizițiilor publice; lipsa programelor de pregătire profesională pentru acest personal, justificată prin insuficiența fondurilor.

Este de reținut, în mod similar anilor precedenți, faptul că, o mare parte dintre abaterile constatate nu ar fi fost posibile, în condițiile percepției corespunzătoare, de către conducătorii entităților supuse auditării, a importanței elaborării, proiectării și implementării unui sistem de control intern operațional și eficient, care ar putea elimina sau diminua semnificativ riscul de erori, pierderi, fraude, iregularități.

În conformitate cu atribuțiile conferite de legea de organizare și funcționare, Camera de Conturi Vrancea a efectuat, în cadrul misiunilor de audit financiar, evaluarea sistemelor de control intern, inclusiv audit intern, ale entităților care intră în competența sa de verificare.

Responsabilitatea instituirii controlului intern/managerial se află în sarcina conducătorului instituției publice, iar realizarea acestuia se face la toate nivelurile ierarhice din cadrul entității, potrivit competențelor și atribuțiilor de serviciu ale fiecărui angajat.

În urma evaluării modului de proiectare și implementare a sistemului de control din entitate, atât în etapa preliminară, cât și ulterior, în faza de execuție a auditului, după testarea modului de funcționare a controalelor, calificativul acordat acestor sisteme a fost în 4 cazuri *conform*, în 22 cazuri *parțial conform*, iar într-un caz *neconform*.

După testarea eficienței controalelor instituite, în funcție de deficiențele constatate a fost apreciat nivelul de încredere în sistemul de control intern al entităților ca fiind *mediu*, în cazul a 23 entități și *scăzut*, în cazul a 4 entități.

Evaluările de mai sus au avut la bază consemnarea în actele de audit întocmite a unui număr de 28 abateri, constatate la 23 dintre entitățile verificate, cu privire la organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de control intern, inclusiv audit intern, din care exemplificăm:

Cu privire la elaborarea și implementarea sistemului de control intern/managerial

⇒ deficiențe privind modul de organizare și funcționare a unei structuri din cadrul aparatului propriu al primarului: [UAT Municipiul Focșani](#);

⇒ neactualizarea componenței structurii cu atribuții în vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice și dezvoltării sistemului de control intern managerial, odată cu încetarea raporturilor de muncă ale unora dintre membri: [UAT Orașul Mărășești](#);

⇒ neelaborarea/neactualizarea programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial, a registrului riscurilor și a procedurilor formalizate pe procese sau activități, precum și monitorizarea îndeplinirii obiectivelor cuprinse în programul de dezvoltare: [UAT Orașul Mărășești și UAT comunale: Bârsești, Cotești, Dumbrăveni, Homocea, Milcovul, Nănești, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Străoane, Tâmboești](#);

⇒ nu au fost identificate activitățile procedurabile la nivelul entității, astfel încât pentru multe dintre domeniile de mare importanță nu au fost elaborate proceduri operaționale: [UAT comunale: Milcovul, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Străoane, Tâmboești](#);

⇒ nu au fost elaborate/actualizate procedurile operaționale pentru fiecare activitate desfășurată la nivelul entității: [UAT comunale Câmpineanca și Gura Caliței](#);

⇒ nu au fost luate măsurile necesare pentru asigurarea unei monitorizări eficiente a exercitării tuturor formelor de control intern instituite prin proceduri, prin formalizarea/dezvoltarea unor controale de supraveghere, pentru a se asigura respectarea de către salariați a procedurilor în mod efectiv și continuu: [UAT comunale: Bârsești, Cotești, Dumbrăveni, Fitionești, Milcovul, Obrejița, Suraia, Tâmboești, Vârteșcoiu](#).

Referitor la controlul financiar-preventiv propriu

⇒ nu au fost supuse controlului financiar preventiv propriu proiectele de operațiuni privind achizițiile publice (contractele de achiziții publice): [UAT Comuna Vânători](#);

⇒ nu au fost cuprinse în cadrul general al operațiunilor supuse vizei de control financiar preventiv propriu (CFPP) toate domeniile specifice entității: **UAT comunale: Câmpineanca, Golești, Tâmboești;**

⇒ nu s-a realizat separarea atribuțiilor persoanelor care au exercitat acordarea vizei de control financiar preventiv de cele care privesc inițierea operațiunilor supuse vizei: **UAT comunale: Homocea, Vânători.**

Întrucât implementarea și dezvoltarea unor controale interne eficiente conduce la capabilitatea entității publice de a asigura mecanisme adecvate de gestionare și protejare a fondurilor publice, **există o legătură de cauzalitate directă între modul de proiectare și/sau funcționare a controalelor interne și abaterile de la disciplina bugetară, economică și financiar-contabilă constatate în activitatea desfășurată de aceste unități, așa după cum se subliniază și în rapoartele de audit întocmite.**

2 Acțiuni de audit de conformitate (control)

Prin acțiunile de audit de conformitate se verifică și se urmărește dacă modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și dacă execuția bugetului de venituri și cheltuieli al entității controlate sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea și dacă aceasta respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

În anul 2020 a fost programată o *acțiune de control*, la UAT Comuna Paltin, desfășurată în baza unei tematici specifice, care a privit legalitatea contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile.

Totodată, au fost programate **18 acțiuni** care au vizat **verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor** dispuse prin deciziile emise, pentru acțiunile desfășurate în perioada anterioară.

Urmare controlului efectuat la UATC Paltin nu au fost constatate abateri/nereguli de la legalitate și regularitate, auditorii publici apreciind faptul că modul de contractare, utilizare, rambursare și raportare a finanțărilor rambursabile la nivelul entității a fost realizat, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu prevederile actelor normative care le reglementează, cu privire la:

-contractarea sau garantarea împrumuturilor:

- existența propunerii ordonatorului principal de credite pentru contractarea sau garantarea de împrumuturi de către autoritățile administrației publice locale;
- aprobarea de către autoritățile administrației publice locale a contractării sau garantării împrumuturilor pentru realizarea de investiții publice de interes local sau pentru refinanțarea datoriei publice locale;
- obținerea avizului comisiei de autorizare a împrumuturilor locale;

-utilizarea instrumentelor de datorie publică locală:

- respectarea termenelor și condițiilor convenite prin contractul de împrumut, pentru efectuarea tragerilor;
- modul de utilizare a sumelor provenite din împrumuturi;
- modul de reflectare a cheltuielilor finanțate din împrumuturile contractate, în bugetul împrumuturilor interne sau externe;
- modul de efectuare a achizițiilor finanțate din sumele provenite din împrumuturile contractate;
- modul de efectuare a plăților din sumele provenite din împrumuturile contractate;
- derularea contractelor încheiate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri rambursabile;

-rambursarea instrumentelor de datorie publică locală și plata dobânzilor, a comisioanelor și a costurilor aferente acestora;

-înregistrarea și raportarea datoriei publice locale:

- înscrierea în registrul de evidență a datoriei publice locale și/sau în registrul de evidență a garanțiilor locale al acestei autorități a valorii totale a datoriei contractate, respectiv a garanțiilor emise de autoritatea administrației publice locale;
- includerea în registrul de evidență a datoriei publice locale, respectiv registrul de evidență a garanțiilor locale a informațiilor care să specifice suma totală a datoriilor și a garanțiilor emise de autoritățile administrației publice locale;
- transmiterea către Ministerul Finanțelor Publice a copiilor de pe fiecare document primar, care atestă, după caz, contractarea/garantarea împrumutului sau actul adițional la contractul/acordul de împrumut/garantare;
- efectuarea raportării lunare la Ministerul Finanțelor Publice a datelor privind datoria publică locală pe perioada utilizării și rambursării împrumutului contractat/ garantat.

Concluzia formulată cu privire la conformitatea cu prevederile legale în ceea ce privește obiectivul general al controlului a fost una *nemodificată*.

Scurte considerații cu privire la valorificarea constatărilor din actele de audit financiar și control întocmite

Urmare celor 28 acțiuni de audit/control finalizate, în 27 de cazuri au fost consemnate, în actele întocmite, abateri/nereguli de la legalitate și regularitate, respectiv nerespectarea principiilor eficienței, economicității și eficacității în activitățile specifice desfășurate.

În urma celor 27 de misiuni de audit financiar efectuate, nu au fost emise certificate de conformitate, opiniile exprimate în urma examinării conturilor fiind, în 25 cazuri, **contrare**, iar, în 2 cazuri, **cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte**.

Pentru valorificarea constatărilor din rapoartele de control/audit întocmite au fost emise un număr de 20 decizii, care conțin 180 măsuri dispuse pentru intrarea în legalitate (din care un număr de 36 măsuri pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor produse în patrimoniul unităților verificate).

IV. Concluzii și recomandări

Concluzii

Abaterile de la legalitate și regularitate consemnate în actele de control/audit încheiate în anul 2020 au înregistrat, comparativ cu anul precedent, o creștere în raport cu anul precedent, sub aspect numeric (4,6%), dar, în ceea ce privește valoarea acestora, estimată de către auditorii publici externi, evoluția indică o scădere accentuată, de 43,1%.

Evoluția indicatorului cu privire la valoarea abaterilor constatate cu ocazia misiunilor de audit financiar și control, în perioada 2019 – 2020, vine în contradicție cu tendința constatată în anul 2019, de creștere față de nivelul anului anterior.

Dintr-o analiză în detaliu se remarcă faptul că această evoluție este decisă de scăderea considerabilă, în anul 2020, comparativ cu anul precedent, a valorii neregulilor care au afectat corectitudinea datelor din evidența tehnico-operativă și contabilă, preluate în situațiile financiare. Astfel, la nivelul acestei categorii de abateri, care deține cea mai mare pondere în totalul valoric al abaterilor constatate cu ocazia misiunilor derulate în anul 2020 (91,4%), constatările echipelor de audit/control au evidențiat încălcări ale normelor legale a căror valoare cumulată a fost mai mică cu 45,9% decât cea aferentă anului precedent.

La nivelul celorlalte categorii de abateri, având o pondere mai mică în valoarea erorilor constatate, evoluțiile față de anul 2019 au fost diferite: valoarea abaterilor care au condus la crearea de prejudicii a scăzut cu un procent de 11,2%, în timp ce valoarea veniturilor suplimentare constatate a înregistrat o creștere de 80,8%.

Rezultatele acestei analize pot conduce la concluzia că, deși constatările consemnate în actele de control/audit încheiate scot în evidență abateri cu un anumit grad de repetabilitate de la an la an, există o anumită tendință de disciplinare a entităților controlate/auditate, cu privire la gestionarea resurselor bugetare, precum și a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, posibilă și ca o consecință a acțiunilor de control/audit derulate în anii precedenți de către Curtea de Conturi.

În sinteză, din analiza constatărilor înscrise în rapoartele de audit/control se desprind următoarele *concluzii*:

☞ Bugetele locale sunt încă dependente, într-o măsură semnificativă, de resursele alocate din bugetul de stat pentru finanțarea activităților specifice, în condițiile în care autoritățile publice locale manifestă, în continuare, o slabă preocupare pentru valorificarea, la nivelul potențialului real, a resurselor cuvenite bugetului din impozite, taxe și alte venituri proprii.

Astfel, veniturile înscrise în bugetele unităților administrativ-teritoriale, în special cele din impozite, taxe și alte venituri au la bază o fundamentare nerealistă;

☞ Gradul de colectarea veniturilor de la contribuabili este influențat în mod direct de modul defectuos de organizare și desfășurare a acestei activități, la nivelul autorităților publice locale. Această lipsă de preocupare generează consecințe directe asupra activităților proiectate a se desfășura la nivelul comunității, din cauza lipsei resurselor, iar în multe cazuri, păgubirea bugetului local, ca urmare a pierderilor provocate de prescrierea dreptului la acțiune pentru recuperarea acestor creanțe;

☞ Gestionarea deficitară, neperformantă a resurselor bugetare avute la dispoziție, fiind identificate situații privind: efectuarea, din bugetul local, a unor cheltuieli pentru funcționarea serviciilor publice comunitare, fără identificarea resurselor prevăzute de lege pentru finanțarea acestora, acordarea unor drepturi de natură salarială fără respectarea concordanței cu politicile salariale, cheltuieli cu bunuri și servicii fără existența documentelor justificative, plăți fără contraprestații, în special în cazul lucrărilor pentru obiective de investiții, dar și al altor tipuri de cheltuieli;

☞ Neluarea măsurilor de protejare a activelor și de asigurare a integrității patrimoniului prin neefectuarea sau realizarea necorespunzătoare a lucrărilor de inventariere, evaluare și/sau reevaluare a bunurilor.

Multe dintre abaterile constatate nu ar fi fost posibile dacă la nivelul conducerilor entităților s-ar fi înțeles importanța elaborării, proiectării și implementării unor sisteme de control intern managerial operaționale și eficiente, care ar putea elimina sau diminua semnificativ riscurile de erori, pierderi, fraude, iregularități.

Deși, în general, au fost înregistrate progrese cu privire la elaborarea și proiectarea sistemelor de control managerial, au fost constatate, cu ocazia misiunilor de audit, deficiențe cu privire la implementarea acestora (nediseminarea către personalul implicat, lipsa de monitorizare cu privire la exercitarea tuturor formelor de control intern instituite prin proceduri).

Recomandările Camerei de Conturi Vrancea

Rapoartele de audit întocmite, în care sunt consemnate erori/abateri de la legalitate și regularitate care au determinat sau nu producerea unor prejudicii, sau situații de nerespectare a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului, conțin și recomandările formulate de auditorii publici

externi cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entității verificate pentru remedierea deficiențelor constatate.

Aceste recomandări stau la baza deciziilor emise de către conducerea camerei de conturi, prin care sunt dispuse măsuri cu privire la înlăturarea neregulilor din activitate și/sau stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora.

Într-o prezentare detaliată, pe obiectivele supuse verificării cu ocazia misiunilor derulate, **principalele recomandări** care au stat la baza măsurilor dispuse prin deciziile emise se referă la:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

☞ **Identificarea** tuturor lucrărilor achiziționate care s-au concretizat în realizarea unui activ corporal (mijloc fix), precum și a tuturor bunurilor și serviciilor procurate și utilizate pentru modernizarea unor active corporale, care au fost înregistrate eronat în contabilitate ca și cheltuieli materiale, reflectarea corectă în contabilitate a acestor bunuri, ca și active corporale, precum și majorarea valorii de inventar a activelor modernizate;

☞ **Depistarea și reflectarea** în contabilitate a creanțelor scăzute din evidență, pe baza unor procese-verbale de insolabilitate întocmite în cazul unor contribuabili care nu îndeplineau condițiile prevăzute de lege pentru declararea stării de insolabilitate; identificarea și înregistrarea în evidența contabilă, în conturi în afara bilanțului, a creanțelor aferente debitorilor insolabili, scăzute definitiv din evidență înainte de împlinirea termenului legal de prescriere;

☞ **Identificarea** activelor deținute de unitatea administrativ-teritorială neînregistrate sau reflectate în mod eronat în contabilitate, evaluarea și evidențierea acestora;

☞ **Clarificarea** situației suprasolvirilor și a creanțelor bugetare reprezentând impozite și taxe locale înregistrate în evidența fiscală și contabilă, precum și efectuarea operațiunilor de regularizare;

☞ **Identificarea** operațiunilor care au condus la discordanțe între soldurile conturilor aferente înregistrării cheltuielilor de personal și documentele de evidență primară (state de plată, declarații fiscale), precum și efectuarea operațiunilor de regularizare;

☞ **Înregistrarea** cronologică a tuturor operațiunilor economico-financiare cu privire la stabilirea veniturilor/creanțelor bugetare;

☞ **Identificarea** tuturor cazurilor privind nevirarea sumelor încasate, reprezentând taxă timbru arhitecti și efectuarea plății acestora;

☞ **Verificarea în vederea identificării și scăderii** din evidență a creanțelor restante, aferente contribuabililor persoane juridice care au fost radiați din Registrul comerțului, dacă pentru plata acestora nu a fost atrasă răspunderea altor persoane, potrivit legii;

☞ **Înregistrarea** în evidența contabilă a tuturor documentelor cu privire la consumurile realizate în legătură cu activitatea entității;

☞ **Identificarea** situațiilor în care bunuri de natura obiectelor de inventar au fost înregistrate în contabilitate, în mod eronat, ca materiale consumabile;

☞ **Depistarea** cauzelor care au generat neconcordanțele constatate între datele înregistrate în contabilitate și cele rezultate din documentele de evidență fiscală și înlăturarea acestora, în scopul reflectării corecte în contabilitate a creanțelor bugetului local;

☞ **Corectarea** cazurilor în care obiectivele de investiții finalizate și recepționate au fost nejustificat menținute în evidența contabilă și raportate prin bilanț, ca active fixe corporale în curs de execuție, înregistrarea ca mijloace fixe și majorarea valorii bunurilor din domeniul public;

☞ **Luarea** măsurilor legale privind conducerea evidenței analitice a activelor fixe, punerea de acord a datelor din inventarul domeniului public și privat, cu cele din evidența contabilă, cu referire la valoarea activelor necurente;

☞ **Identificarea sau reconstituirea**, după caz, a documentelor justificative care au stat la baza operațiunilor de scădere din contabilitate a creanțelor bugetare, reconstituirea pe baze legale a evidenței analitice și a celei centralizate privind creanțele bugetului local.

*Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern
(inclusiv audit intern)*

☞ **Asigurarea** măsurilor necesare pentru elaborarea, implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial în cadrul entității prin:

- elaborarea și actualizarea programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial;
- identificarea/inventarierea tuturor activităților procedurabile și elaborarea procedurilor operaționale, formalizate pe activitățile derulate la nivelul tuturor structurilor din cadrul entității;
- implementarea efectivă a procedurilor operaționale pe activități elaborate, precum și revizuirea lor ori de câte ori se impune;
- monitorizarea performanțelor pentru obiectivele și/sau activitățile compartimentelor, prin intermediul unor indicatori cantitativi și calitativi, inclusiv cu privire la economicitate, eficiență și eficacitate;
- evaluarea periodică și îmbunătățirea permanentă a metodelor și procedurilor de control aplicate în cadrul unității;
- asigurarea unei monitorizări eficiente a exercitării tuturor formelor de control intern instituite prin proceduri, prin formalizarea/dezvoltarea unor controale de supraveghere.

☞ **Asigurarea** condițiilor organizatorice pentru exercitarea în mod corespunzător a activității de control financiar preventiv propriu (CFPP), prin actualizarea dispoziției emise, constând în:

- particularizarea, dezvoltarea și actualizarea cadrului general al activității de control financiar preventiv propriu, precum și detalierea prin liste de verificare, a obiectivelor verificării, pentru fiecare operațiune cuprinsă în cadrul specific al entității;
- desemnarea persoanelor împuternicite cu acordarea vizei pentru controlul financiar preventiv propriu, cu respectarea cerințelor legale referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite de către acestea;
- respectarea condiției impusă de lege în organizarea și desfășurarea activității de control financiar preventiv propriu, respectiv persoana desemnată să exercite această activitate să fie alta decât cea care inițiază operațiunea supusă vizei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

☞ **Clarificarea** situației fiscale a contribuabililor care au ieșit din procedura de insolvență;

☞ **Punerea în valoare** a pajiștilor aflate în domeniul public/privat al unității administrativ-teritoriale, prin efectuarea demersurilor privind darea în concesiune/închiriere a terenurilor cu destinație de pășuni;

☞ **Emiterea și transmiterea** către contribuabili a titlurilor de creanță prin care să fie individualizate obligațiile acestora față de bugetele locale;

☞ **Identificarea** tuturor cazurilor de stabilire eronată a impozitului pe clădiri nerezidențiale, recalcularea acestuia și înregistrarea în evidență, în vederea urmăririi și încasării;

☞ **Verificarea în vederea identificării** situațiilor constând în nestabilirea/calcularea eronată și neînregistrarea în privința urmăririi și încasării, a creanțelor reprezentând penalități de întârziere pentru neplata la termen a chiriilor și redevențelor, conform clauzelor înscrise în contractele de închiriere/ concesiune;

☞ **Extinderea** verificărilor, în vederea identificării situațiilor constând în nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea, la termenele legale, a impozitului datorat de către contribuabili, pentru clădirile noi nedeclarate în vederea impunerii, precum și urmărirea încasării creanțelor bugetare aferente cazurilor noi constatate;

☞ **Analiza** tuturor datelor înregistrate în soldurile conturilor de creanțe (drepturi constatate) și cele de creditori (sume de compensat/restituit) ai bugetului local, de către serviciul impozite și taxe locale și clarificarea acestora, în scopul reflectării corecte a informațiilor;

☞ **Stabilirea** realității drepturilor constatate și a celor de restituit/compensat pentru toate sursele de venit (indicatori) și contribuabili, înregistrarea în evidența contabilă și prezentarea corectă a datelor și informațiilor în conturile de execuție;

☞ **Clarificarea** neconcordanțelor constatate între suprafețele de teren înregistrate în registrul agricol și cele aflate în evidența compartimentului de impozite și taxe, stabilirea și reflectarea, în vederea urmăririi și încasării, a impozitului datorat pentru toate suprafețele de teren deținute de contribuabili pe raza unității administrativ-teritoriale;

☞ **Realizarea** unei corespondențe cu instituțiile abilitate pentru obținerea de informații actualizate pentru identificarea proprietarilor de terenuri nedeclarate, în vederea înregistrării acestora în evidențele agricole și fiscale;

☞ **Stabilirea** situațiilor similare cu cele constatate în timpul misiunilor de audit, cu privire la nestabilirea taxei pe teren/clădiri pentru terenurile, respectiv clădirile aflate în domeniul public sau privat al unității administrativ-teritoriale date în folosință, în baza unor contracte de concesiune sau închiriere;

☞ **Identificarea** mijloacelor de transport deținute de către contribuabili cu domiciliul/sediul pe raza unității administrativ-teritoriale, pentru care nu au fost stabilite și înregistrate obligațiile fiscale reprezentând impozitul pe mijloacele de transport și calcularea, reflectarea și urmărirea în vederea încasării creanțelor astfel identificate;

☞ **Inventarierea** clădirilor ale căror autorizații de construire au expirat și care îndeplinesc condițiile pentru a fi impuse, întocmirea documentelor de recepție și înregistrarea în evidența fiscală și contabilă a impozitului datorat, inclusiv a accesoriilor aferente, urmărirea încasării acestora;

☞ **Realizarea** demersurilor necesare, în scopul identificării resurselor prevăzute de lege, pentru acoperirea integrală a cheltuielilor efectuate pentru întreținerea și funcționarea serviciilor comunitare de utilități publice;

☞ **Organizarea**, împreună cu operatorul serviciului public de salubritate, a evidenței la zi privind utilizatorii cu și fără contracte de prestări servicii;

☞ **Organizarea** activității de executare silită prin desemnarea executorilor fiscali;

☞ **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor legale pentru:

- aplicarea tuturor măsurilor de executare silită prevăzute de cadrul legal în domeniu, pentru recuperarea creanțelor bugetare restante, la nivelul tuturor debitorilor;
- clarificarea soldurilor debitelor restante cu o vechime mai mare de 5 ani;
- scăderea din evidență a creanțelor pentru care s-a prescris dreptul de a cere executarea silită;
- luarea tuturor măsurilor legale de către conducerea entității pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatate în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare celor identificate, constând în prescrierea din culpă a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor bugetare neachitate la scadență;

Calitatea gestiunii economico-financiare

☞ **Efectuarea** corespunzătoare a inventarierii (inclusiv pentru activele fixe în curs de execuție), de valorificare a acestei operațiuni;

☞ **Realizarea** reevaluării activelor fixe corporale de natura construcțiilor și terenurilor aflate în patrimoniul entității și înregistrarea în contabilitate a rezultatelor acesteia; inițierea și

supunerea spre aprobarea consiliului local, a valorii aferente activelor fixe, în vederea actualizării domeniului public și privat al unității administrativ-teritoriale;

☞ **Determinarea și regularizarea cu bugetul general consolidat, a impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale, aferente drepturilor salariale acordate nelegal;**

☞ **Luarea măsurilor pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora, rezultate din:**

- suportarea din bugetul unității administrativ-teritoriale a unor sume reprezentând despăgubiri, dobânzi legale și cheltuieli de judecată, la a căror plată a fost obligată entitatea, în baza unor sentințe judecătorești;
- efectuarea unor cheltuieli și plăți pentru funcționarea serviciilor de utilități publice, fără identificarea resurselor prevăzute de lege în vederea finanțării acestora;
- nededucerea din valoarea lucrărilor consemnate în situațiile de plată care au însoțit facturile emise și transmise de către executanți, a penalităților prevăzute în contracte, calculate conform întârzierilor în execuție constatate;
- plata contravalorii unor cantități nereale de servicii, nejustificate cu documentele prevăzute de lege;
- nejustificarea consumurilor de carburanți;
- plăți pentru lucrări de investiții neefectuate sau decontate în alte condiții decât cele legale și/sau contractuale (lucrări supradimensionate prin înscrierea unor cantități mai mari decât cele real executate, rezultate din măsurători, prețuri unitare mai mari decât cele din ofertă);
- nereținerea la sursă și nevirarea, către bugetul general consolidat, a obligațiilor aferente plăților efectuate pentru servicii prestate de către persoane fizice autorizate, în baza unor contracte de activitate sportivă;
- plata din bugetul entității, a unor amenzi stabilite de reprezentanții altor instituții, prin procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, fără identificarea ulterioară a persoanei/persoanelor răspunzătoare de faptele sancționate, în vederea recuperării de la acestea a sumelor plătite;
- plata nelegală a unor drepturi privind decontarea cheltuielilor de navetă;
- acordarea de bunuri sub formă de cadouri către personalul entității;
- plata unor cheltuieli neefectuate în interesul entității sau care nu au legătură cu activitatea entității;
- plata unor drepturi salariale acordate fără respectarea prevederilor legale sau stabilirea eronată a drepturilor salariale, în raport cu prevederile legislației privind salarizarea personalului bugetar.

*

Recomandările formulate de Curtea de Conturi și măsurile dispuse prin deciziile emise de aceasta pentru înlăturarea abaterilor de la prevederile legale și normativele în vigoare, a neregulilor și deficiențelor identificate de auditorii publici externi, este necesar să constituie, pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice locale, instrumentele prin care să-și îmbunătățească activitatea de administrare a resurselor financiare ale sectorului public, să crească performanța utilizării acestora și să aducă un plus de valoare în ceea ce privește managementul financiar.